

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Evy Baranovej v právnej veci navrhovateľa: **L. R.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Trnave**, účasti: **Slovenského pozemkového fondu**, regionálne pracovisko Trnava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. K2007/00412-Kň/4-NR zo dňa 3. decembra 2007 a č. K2007/00412-Kň/5-NR zo dňa 4. decembra 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 32Sp 3/2008-38 zo dňa 4. júna 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 32Sp 3/2008-38 zo dňa 4. júna 2008 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie č. K2007/00412-Kň/5-NR zo dňa 4. decembra 2007, ktorým odporca podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. rozhodol vo veci uplatneného nároku navrhovateľa tak, že navrhovateľovi ako oprávnenej osobe podľa § 2 ods. 2 písm. e/ zákona nepriznal vlastníctvo k pozemkom v kat. úz. Š. zapísaných v PK vl. č. X. v podiele 795/36288, v PK vl. č. X. v podiele 1/270, v PK vl. č. X. v podiele 1/54, v PK vl. č. X. v podiele 795/36288 a PK vl. č. X. a priznal právo na náhradu za predmetné pozemky navrhovateľovi vo vlastníckom podiele 795/36288- in z celku. Predmetným rozsudkom tiež potvrdil rozhodnutie č. K2007/00412-Kň/4-NR zo dňa 4. decembra 2007, ktorým odporca navrhovateľovi ako oprávnenej osobe navrátil vlastníctvo k pozemkom špecifikovaným v napadnutom rozhodnutí, nachádzajúcim sa v kat. úz. Š. vo vlastníckych podieloch PKV X. - 530/4032-inách, PKV X. - 1/45-ine, PKV X. -

1/9- ine a PKV X. - 5/140-inách z celku.

Krajský súd v dôvodoch napadnutého rozsudku poukázal na správne zistený skutkový stav a z toho vyvodený správny právny záver odporcu, s ktorým sa krajský súd stotožnil. Krajský súd sa tiež stotožnil s určením podielu 1/18-iny zo súčtu podielov pôvodných vlastníkov pripadajúcej na navrhovateľa, keďže podľa rozhodnutia v dedičskej veci po nebohých vlastníkoch Š. R., M. K., rod. R. a V. A., rod. R. prichádzalo do úvahy viacero oprávnených osôb v zmysle § 2 ods.2 zákona, pričom navrhovateľ si uplatnil nárok na vrátenie vlastníctva ako jediný z viacerých oprávnených osôb. V danom prípade je podľa krajského súdu právne irelevantné, že v dedičskom konaní po nebohom otcovi L. R. staršom sa navrhovateľ na základe dedičskej dohody stal jediným dedičom. Ustanovenie § 2 zákona č. 503/2003 Z. z. obsahuje odlišnú úpravu do ustanovenia § 21 zákona č. 229/1990 Zb., podľa ktorého bolo možné priznať vlastníctvo aj jedinému z oprávnených osôb v prípade, že ostatné oprávnené osoby si nárok neuplatnili. Nárok na vrátenie vlastníctva po pôvodných mali teda okrem navrhovateľa aj ďalšie oprávnené osoby v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z., a to každý rovným dielom. Keď títo v zákonnej lehote o navrátenie vlastníctva nepožiadali, ich nárok zanikol. Podiel navrhovateľa bol vypočítaný podľa krajského súdu správne a vychádzal z podielu svojho otca po pôvodných vlastníkoch (1/6), pričom navrhovateľovi prináleží podiel 1/3 z podielu pripadajúceho na svojho otca, to znamená, že navrhovateľovi patrí podiel 1/18-iny zo súčtu podielov pôvodných vlastníkov.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ, z obsahu ktorého vyplynulo, že nesúhlasí s napadnutým rozsudkom. Odporcovi vyčítal, že sa neriadil právnym názorom súdu, ktorý predchádzajúce rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že odôvodneniu rozhodnutia odporcu vyčítal, že nie je zrozumiteľné, určité a presvedčivé. Odporca napriek výhradám krajského súdu vydal v novom konaní rozhodnutia, ktoré sa sú doslovne opisom tých predchádzajúcich. Navrhovateľ vyjadril nesúhlas s určením podielu 1/18-iny z vlastníctva pôvodných vlastníkov, ktorý má byť odvodený z dedičského konania po nebohej starej matke zo dňa 11.03.1925.

Navrhovateľ poukázal na to, že koncom dvadsiatych rokov odišli z ich komunity F. a K. a stali sa aktívnymi členkami mníšskeho rádu Uršulínok. Pri odchode odovzdal starý otec hodnotu ich majetku tomuto rádu. V decembri r.1930 sa starý otec vzdal svojho vlastníctva k pozemkom, daroval tieto pozemky svojim 7 deťom, ktoré mali vzťah k tomuto majetku. Dar obdržali – Š. , M., E., V., V. , V. a J. Táto skutočnosť o získaní vlastníctva uvedenými deťmi je zaevidovaná v pol. B 6 OKV a PKV X.. Má rozhodujúci vplyv na vývoj vlastníckych

vzťahov v komunite, avšak je prehliadnutá odporcom a krajský súdom pri stanovení podielov. Dňa 20.04.1950 bol zákonom č. 46/48 Zb. skonfiškovaný majetok – pozemky Š. R., M. K., rod. R. a V. A., rod. R. bývajúcich v USA. Vlastníctvo skonfiškovaného majetku prešlo na štát.

K napadnutému rozsudku navrhovateľ uplatnil ďalšie námietky týkajúce sa nesprávneho záveru o tom, že odporca vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu. Podľa navrhovateľa odporca nemá dostatočný prehľad vo vývine majetkových pomerov komunity a nezorganizoval žiadne skutočné jednanie vo veci. Rovnako krajský súd na pripomienky navrhovateľa adekvátne nereagoval, preto navrhovateľ navrhol, aby najvyšší súd potvrdil podľa § 39 OZ neplatnosť právneho úkonu odporcu o stanovení výšky vlastníctva uvedeného na strane 2 napadnutých rozhodnutí odporcu a potvrdil, že navrhovateľ ako oprávnená osoba podľa § 2 ods. 2 zákona sa stáva vlastníkom 1/3 z podielov pozemkov podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 4. júna 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa vychádzajú z náležitým spôsobom zisteného skutkového stavu a správnej aplikácie príslušných zákonných ustanovení.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. (účinného do 31.12.2007) právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 2 ods. 2 zákona ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

V prejednávanej veci išlo od samého začiatku o konanie správne a preto bolo povinnosťou správneho orgánu v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie a v ňom vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že navrhovateľ si na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave uplatnil dňa 19.11.2004 reštitučný nárok na vydanie nehnuteľností v kat. úz. Š., ktorých pôvodnými vlastníkmi boli jeho strýko Š. R., tety M.K., rod. R. a V. A., rod. R. Zo zápisov v pozemno-knižných vložkách vyplynulo, že pôvodní vlastníci mali šiestich súrodencov, pričom jedným z nich bol aj Ľ. R. straší, - otec navrhovateľa. Z rozhodnutia v dedičskej veci č. k. D 424/60-11 zo dňa 14.07.1960 vyplynulo, že Ľ. R. starší zomrel dňa 19.02.1960 a jeho právnymi nástupcami boli synovia J., F. a Ľ.. Na základe týchto skutočností dospel odporca k záveru, že navrhovateľ spĺňa podmienku oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 2 písm. e/ zákona.

Predmetné nehnuteľnosti prešli do vlastníctva Čsl. štátu na základe rozhodnutia odboru pôdohospodárstva Rady ONV v Hlohovci zn. 611-19/4-1950 zo dňa 20.04.1950 podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme.

Prechodom nehnuteľností do vlastníctva štátu podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme bola splnená podmienka na vydanie nehnuteľností podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona za predpokladu, že k výkupu došlo bez náhrady.

Z obsahu spisu a (č. j. K 2007/00412-Kň-5-NR) vyplynulo, že poskytnutie náhrady za odňatú nehnuteľnosť nebolo preukázané, preto odporca dospel k záveru, že odňatím nehnuteľnosti uvedeným postupom došlo k naplneniu podstaty reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona.

Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že predmetné nehnuteľnosti nie je možné vydať do vlastníctva oprávnenej osoby pre zákonné prekážky v zmysle § 6 ods.1 písm. a/ a d/ zákona.

Na základe uvedeného odporca rozhodol (rozhodnutím č. j. K 2007/00412-Kň-5-NR zo dňa 04.12.2007) o priznaní práva na náhradu za predmetné pozemky , a to vo vlastníckom podiele 795/36288- in z celku.

Pri určení výšky vlastníckeho podielu navrhovateľa odporca vychádzal zo zistení, že pôvodní vlastníci mali šiestich súrodencov, t.j. každému prislúchal nárok vo výške 1/6-iny z vlastníctva pôvodných vlastníkov. Jedným zo súrodencov bol aj Ľ. R. starší- otec oprávnenej osoby, ktorý zomrel pred uplynutím lehoty stanovenej v § 5 ods.1 zákona a jeho právnymi nástupcami sú jeho traja synovia- J., F. a Ľ. ml. Navrhovateľovi teda prináleží 1/3-ina z podielu, ktorý by inak prináležal jeho otcovi (1/6-ina) po svojich súrodencoch, čiže 1/18-ina, ktorú odporca vypočítal zo súčtu podielov pôvodných vlastníkov, ktorý predstavoval ($3 \times 530/4032 = 1590/4032$, čiže 795/36288-in z celku.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu č. j. K2007/00412-Kň/4-NR vyplynulo, že predmetom uplatneného nároku navrhovateľa boli nehnuteľnosti, ktoré prešli do vlastníctva Čsl. štátu na základe rozhodnutia Odboru pôdohospodárstva - rady ONV v Hlohovci zn. 611-19/4-1950 zo dňa 20.04.1950 podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme. V konaní nebolo preukázané poskytnutie náhrady za odňatú nehnuteľnosť, preto odporca dospel k záveru, že odňatím nehnuteľnosti uvedeným postupom došlo k naplneniu reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona, čím

bola splnená podmienka pre priznanie vlastníctva k nehnuteľnosti oprávnenej osobe.

Šetrením odporcu bolo zistené, že pôvodná parcela (v stave CKN vedená ako zastavaná plocha) nie je zastavaná a jej vydaniu do vlastníctva oprávnenej osoby, rovnako ako u parcely č. 120/2 nebráni žiadna zo zákonných prekážok uvedených v § 6 ods. 1 zákona.

Na základe uvedeného odporca rozhodnutím č. j. K2007/00412-Kň/4-NR zo dňa 03.12.2007 navrátil navrhovateľovi vlastníctvo k predmetným pozemkom, pričom pri určení výšky podielu vychádzal rovnako zo súčtu podielov pôvodných vlastníkov, ktorý predstavoval ($3 \times 530/4032 = 1590/4032$) čiže $795/36288$ -in z celku.

Z obsahu spisu krajského súdu vyplynulo, že jeho súčasťou je aj rozsudok Okresného súdu v Trnave č. k. 10P 46/2005-42 zo dňa 31.10.2006, ktorým boli všetci traja pôvodní vlastníci vyhlásení za mŕtvych dňom 31.12.1970. V spise sa tiež nachádza vyhlásenie navrhovateľa zo dňa 23.01.2007, podľa ktorého navrhovateľ nemá vedomosť, že by pôvodní vlastníci mali dedičov zo závetu, deti, vnukov a pravnukov. Z príslušných pozemkovoknižných vložiek vyplýva, že pôvodní vlastníci mali šiestich súrodencov. Jedným z nich bol otec navrhovateľa Ľ. R. starší. Podľa rozhodnutia Štátneho notárstva v Trnave č. k. D 424/60-11 zo dňa 14.07.1960, otec navrhovateľa Ľ. R. starší zomrel 19.02.1960, pričom mal troch synov – navrhovateľa, J. a F. Pokiaľ teda odporca rozhodol, že navrhovateľovi prináleží podiel v $1/3$ z podielu, ktorý by prináležal jeho otcovi, čiže $1/18$ -ina z vlastníctva pôvodných vlastníkov, rozhodol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil.

Na základe takto zisteného skutkového stavu veci sa krajský súd dôvodne stotožnil s názorom odporcu, že pokiaľ si navrhovateľ, ako jediný z viacerých oprávnených osôb uplatnil nárok na vrátenie vlastníctva v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z, bol podiel navrhovateľa správne vypočítaný, pretože odporca správne vychádzal z podielu otca po pôvodných vlastníkoch ($1/6$), pričom navrhovateľovi prináleží podiel $1/3$ z podielu pripadajúceho na jeho otca, to znamená, že navrhovateľovi patrí podiel $1/18$ -iny zo súčtu podielov pôvodných vlastníkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Preto napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením

a dôvodmi krajského súdu, súc viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 246c O.s.p.).

V Bratislave dňa 4. júna 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Zuzana Katuščáková